

Briuselis, 2023 m. gegužės 22 d.
(OR. en)

9588/23

COPS 266
CIVCOM 140
POLMIL 122
CFSP/PESC 740
CSDP/PSDC 398
RELEX 630
JAI 652
COSI 102

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Delegacijoms
Ankstesnio dokumento Nr.:	ST 9199/23 COPS 233 CIVCOM 117 POLMIL 106 CFSP/PESC 687 CSDP/PSDC 359 JAI 591 RELEX 574 COSI 92
Dalykas:	Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų išvados dėl Susitarimo dėl civilinių BSGP pajėgumų nustatymo

Delegacijoms pridedamos Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų išvados dėl Susitarimo dėl civilinių BSGP pajėgumų nustatymo, kurias Taryba patvirtino 2023 m. gegužės 22 d. įvykusiame posėdyje.

**TARYBOS IR TARYBOJE POSĖDŽIAVUSIŲ VALSTYBIŲ NARIŲ VYRIAUSYBIŲ
ATSTOVŲ IŠVADOS DĖL SUSITARIMO DĖL CIVILINIŲ BSGP PAJĖGUMŲ
NUSTATYMO**

Šį Susitarimą dėl civilinių BSGP pajėgumų priimame tuo metu, kai esame labai susirūpinę dėl to, kad Europos Sąjungos kaimynystėje kyla ir eskaluojami konfliktai, į Europą sugrįžo karas, Rusijai pradėjus neišprovokuotą ir nepateisinamą agresijos karą prieš Ukrainą, taip pat vyksta didžiuliai geopolitiniai pokyčiai. Dabartiniam kontekstui įtaką taip pat daro revizionistinių veiksmų dažnėjimas, pasibaisėtini tarptautinės teisės ir žmogaus teisių pažeidimai, demokratijos traukimasis, nesibaigiantis nestabilumas ir tarpvalstybinės grėsmės, taip pat klimato kaita ir jos poveikis konfliktams ir krizėms, dėl kurio kyla grėsmė ES gebėjimui ginti savo pačios ir savo partnerių interesus. Primename, jog reikia, kad Europos Sąjunga prisiimtų didesnę atsakomybę už savo pačios saugumą ir tuo tikslu veiktų savo kaimynystėje ir už jos ribų.

Pabrėžiame svarbų civilinės krypties bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP) indėlį į tarptautinę taiką ir stabilumą. Pasitvirtino, kad pagal civilinės krypties BSGP gebama greitai ir veiksmingai spręsti užsienio politikos uždavinius ir tenkinti partnerių poreikius – tai parodė, inter alia, greitas naujų misijų kūrimas. Remdamiesi dvidešimties metų patirtimi, visų pirma teigiamais rezultatais, pasiektais po to, kai 2018 m. lapkričio mėn. valstybės narės, EIVT ir Komisijos tarnybos priėmė Susitarimą dėl civilinių BSGP pajėgumų, taip pat svarbiu visų civilinių BSGP misijų atliktu darbu, raginame suteikti naują postūmį civilinės krypties BSGP.

Dar kartą patvirtiname savo visapusišką pasiryžimą stiprinti civilinės krypties BSGP ir raginame didinti civilinių BSGP misijų veiksmingumą, poveikį, lankstumą ir tvirtumą, kad jos galėtų efektyviau spręsti esamus, kylančius ir būsimus saugumo iššūkius, apimant visus vidaus ir išorės saugumo sąsajos aspektus, pasitelkus šį naująjį Susitarimą dėl civilinių krypties BSGP pajėgumų.

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA IR TARYBOJE POSĖDŽIAVĘ VALSTYBIŲ NARIŲ
VYRIAUSYBIŲ ATSTOVAI,

PRIMINDAMI ES ir jos valstybių narių pasiryžimą palaikyti taisyklėmis grindžiamą daugiašalę tvarką, kurios pagrindas yra Jungtinės Tautos ir kuri atitinka Jungtinių Tautų Chartijos principus;

PABRĖŽDAMI, kad reikia toliau stiprinti Europos Sąjungos vaidmenį ir pajėgumą veikti kaip saugumo užtikrintojai vykdant BSGP, ir PRIMINDAMI aukštą užmojų lygį saugumo ir gynybos srityje, kaip nustatyta 2022 m. kovo mėn. Saugumo ir gynybos strateginiame kelrodyje (Strateginis kelrodis);

PRIMINDAMI, kad Europos Sąjungos unikali stiprybė krizių prevencijos ir valdymo srityje yra jos gebėjimas dislokuoti tiek civilinius, tiek karinius išteklius ir pajėgumus – tai dalis platesnio ES integruoto požiūrio į išorės konfliktus ir krizes;

PRIPAŽINDAMI civilinės krypties BSGP, kaip krizių valdymo priemonės, politinį aktualumą ir išaugusią svarbą, taip pat nuo 2003 m. dislokuotų 25 civilinių BSGP misijų, įskaitant 13 šiuo metu vietoje vykdomų misijų, indėlį į tarptautinę taiką ir saugumą, ir reikšdami padėką šiose misijose tarnaujančioms moterims ir vyrams;

PABRĖŽDAMI, jog siekiant didinti civilinės krypties BSGP veiksmingumą reikia, kad valstybės narės plėtotų būtinus pajėgumus, ir PAKARTODAMI, kad valstybės narės yra atsakingos suteikti Europos Sąjungai civilinius pajėgumus BSGP įgyvendinimui, kaip nurodyta Europos Sąjungos sutartyje (ES sutartis);

SUSITARIA dėl šio Susitarimo dėl civilinių BSGP pajėgumų, kuriame pateikiamos civilinės krypties BSGP stiprinimo strateginės gairės, taip pat Tarybos bei valstybių narių įsipareigojimai dėl konkrečių veiksmų, kurių reikia imtis, ir terminai jiems įvykdyti.

I. STRATEGINĖS GAIRĖS

PABRĖŽIA, kad šis Susitarimas turėtų padėti didinti civilinės krypties BSGP veiksmingumą dedant pastangas stiprinti ES pajėgumus greitai ir tvirtai VEIKTI, APSAUGOTI priimančiąsias valstybes ir civilines BSGP misijas, INVESTUOTI siekiant turėti daugiau ir geresnių pajėgumų, taip pat PALAIKYTI PARTNERYSTĘ su priimančiosiomis valstybėmis ir trečiosiomis valstybėmis bei tarptautinėmis organizacijomis;

SUTINKA, kad vykdant civilinės krypties BSGP:

- bus padedama siekti ES užmojų lygio ir Strateginio kelrodžio, kuriame skatinama tvirtesnė, lankstesnė ir modulinė civilinės krypties BSGP, tikslų;
- kaip į pagrindines jos funkcijas bus sutelktas dėmesys į Feiros prioritetus – policijos, teisinės valstybės ir civilinio administravimo stiprinimą nestabiliuose bei konfliktinėse situacijose, kartu pabrėžiant saugumo sektoriaus reformos (SSR) ir stebėsenos užduočių svarbą;
- bus veiksmingai, lanksčiai, greitai ir efektyviai reaguojama į kintančius išorės konfliktus ir krizes, užtikrinant koordinavimą ir suderinamumą su Komisijos tarnybomis ir kitais ES subjektais, taip laikantis ES integruoto požiūrio į išorės konfliktus ir krizes. Tuo pat metu bus užtikrinama vietos atsakomybė bei pritarimas ir dirbama išvien su visais panašiai mąstančiais subjektais;
- ryžtingai reaguojama greitai veikiant per visą konflikto ciklą, panaikinant atotrūkį tarp ankstyvojo perspėjimo ir išankstinių veiksmų. Be to, bus pripažįstama civilinės krypties BSGP pridėtinė vertė, kiek tai susiję su konfliktų prevencija, sprendimu ir stabilizavimu, be kita ko, per tarpininkavimą ir paramą dialogui, remiantis ES ir valstybių narių išorės veiksmų prioritetais strategiškai svarbiuose regionuose ir įvertintais priimančiosios valstybės poreikiais;

- ir toliau bus gebama vykdyti įvairių rūšių civilinės BSGP misijas apimant visą krizių valdymo užduočių spektrą, kaip išdėstyta ES sutarties 42 ir 43 straipsniuose, įskaitant stebėseną, pajėgumų stiprinimą ir konsultavimą, taip pat vykdomojo pobūdžio misijas, kad jomis būtų galima greitai ir veiksmingai reaguoti į esamas ir kintančias grėsmes bei iššūkius ir šalinti esminius trūkumus;
- bus laikomasi modulinio ir kintamo masto požiūrio į civilinių BSGP misijų dydį, kartu pripažįstant, kad misijų dydis ir skaičius bus nustatomi remiantis kintančiais poreikiais vietoje ir turimais ištekliais, taip pat ES ir valstybių narių prioritetais ir turimais pajėgumais. Be to, reikiami civiliniai pajėgumai bus gaunami remiantis struktūruotu ir reguliariu procesu. Bus įgyjamas pranašumas iš sistemingo požiūrio į žinių valdymą. Bus gaunama naudos nustatant ir įgyvendinant išlaidų mažinimo ir ekonomiškai efektyvias priemones;
- bus prisidedama prie platesnio ES atsako sprendžiant dabartinius, kylančius ir būsimus saugumo iššūkius, įskaitant iššūkius, susijusius su organizuotu nusikalstamumu, terorizmu, radikalizacija ir smurtiniu ekstremizmu, neteisėta migracija, įskaitant prekybą žmonėmis ir neteisėtą migrantų gabenimą, korupcija, sienų valdymu ir jūrų saugumu. Taip pat bus atsižvelgiama į saugumo iššūkius, susijusius su kultūros paveldo išsaugojimu ir apsauga, įskaitant kovą su neteisėta prekyba jo objektais, ir iššūkius, susijusius su klimato kaita ir aplinkos būklės blogėjimu, įskaitant nusikaltimus aplinkai;
- bus bendradarbiaujama su teisingumo ir vidaus reikalų (TVR) subjektais valstybių narių ir ES lygmeniu, kai tai tikslinga ir laikantis jų atitinkamų įgaliojimų, siekiant kovoti su grėsmėmis ir iššūkiais, apimant visus vidaus ir išorės saugumo sąsajos aspektus, ir bus didinama vidaus ir išorės veiksmų sinergija bei suderinamumas, be kita ko, pajėgumų plėtojimo srityje;

- politika bus atsparesnė ir prisidės prie priimančiųjų valstybių atsparumo hibridinėms bei kibernetinėms grėsmėms ir užsienio vykdomam manipuliavimui informacija ir kišimuisi, taip pat prie reagavimo į visa tai;
- bus propaguojamas ir sistemingai į visas veiklas integruojamas žmogaus teisių aspektas, taikomas deramas stropumas žmogaus teisių srityje, laikomasi konfliktams atžvalgaus požiūrio ir žalos nedarymo principo, siekiant užtikrinti tarptautinės teisės, visų pirma tarptautinės žmogaus teisių teisės ir tarptautinės humanitarinės teisės, laikymąsi;
- bus skatinama civilių apsauga, propaguojama JT ST rezoliucija 2250 dėl jaunimo, taikos ir saugumo, taip pat Darbotvarkėje dėl vaikų ir ginkluotųjų konfliktų, taip pat dėmesys vaikų apsaugai;
- bus užtikrinamas visapusiškas, lygiateisio ir prasmingas moterų dalyvavimas atliekant visas funkcijas, įskaitant vadovaujamasias pareigas, siekiant lyčių paritetiškumo, kartu propaguojant JT ST rezoliuciją 1325 dėl moterų, taikos ir saugumo, taip pat paskesnes rezoliucijas, inter alia, skatinant lyčių lygybę ir sistemingai integruojant lyčių perspektyvą, remiantis lyčių aspekto analize, į visus planus ir veiksmus;
- į visą politikos išorės darbą bus integruojamos pastangos spręsti su saugumu susijusius iššūkius, susijusius su klimato kaita ir aplinkos būklės blogėjimu, o į misijų vidaus darbą – klimato ir aplinkos aspektai, siekiant prisidėti prie tvirtų ES įsipareigojimų įgyvendinti Europos žaliąjį kursą, kaip nurodyta Strateginiame kelrodyje;
- bus didinamas civilinės krypties BSGP ir jos indėlio į Europos piliečių, vietos bendruomenių ir mūsų partnerių saugumą matomumas ir stiprinama politinė atsakomybė už ją, be kita ko, teikiant gaires ministrų lygmeniu.

II. ĮSIPAREIGOJIMAI

TARYBA ir VALSTYBĖS NARĖS įsipareigoja stiprinti civilinės krypties BSGP. Tuo tikslu jos įsipareigoja:

didinti pajėgumus VEIKTI greitai ir tvirtai siekiant remti partnerius misijų teatruose, visų pirma:

1. didinti civilinės krypties BSGP veiksmingumą, kad priimančiosiose valstybėse, be kita ko, sudėtingoje aplinkoje, būtų veiksmingai pasiekta reikšmingesnių ir tvaresnių rezultatų;
2. suteikti misijoms tikslingus įgaliojimus (atitinkamai numatant galimybę juos pritaikyti), orientuotus į vietos poreikius, tiksliai apibrėžtą ir pasiekiamą galutinę būklę, taip pat perėjimo bei pasitraukimo strategijas, kuriomis atsižvelgiama į vietos atsakomybę, ir užtikrinti, kad Taryba sprendimus priimtų greitai ir remdamasi patikima informacija pagal sutartas procedūras;
3. toliau taikyti modulinį ir kintamo masto požiūrį, kad būtų stiprinamas misijų gebėjimas greitai prisitaikyti prie kintančių iššūkių, kartu užtikrinant veiksmingą įgaliojimų vykdymą, naudojant ES priemones ir specialiai pritaikytą pratęsiąją arba papildomąją dislokavimą, taip pat daugiašales formuotes, pavyzdžiui, Europos žandarmerijos pajėgas (EUROGENDFOR) arba valstybių narių grupę, veikiančią atitinkamai pagal ES sutarties 44 straipsnį ir laikantis BSGP sprendimų priėmimo; išnagrinėti tikslingesnes civilinės krypties BSGP paramos formas;
4. peržiūrėti greitojo reagavimo mechanizmus ir apibrėžti civilinį pasirengimo lygį, siekiant tikslo per 30 dienų dislokuoti 200 ekspertų, be kita ko, į sudėtingas aplinkas;

5. užtikrinti nepriklausomą civilinių BSGP misijų poveikio vertinimą, papildant esamas priemones ir praktiką; nustatyti reguliaraus misijų veiklos rezultatų vertinimo sistemą; plėtoti sistemingą požiūrį į žinių valdymą ir organizacinę mokymąsi;
6. skatinti BSGP civilinių ir karinių aspektų, taip pat saugumo ir gynybos iniciatyvų pagal Strateginį kelrodį sinergijas ir papildomumą, be kita ko, politikos, mokymo ir pratybų bei misijų ir operacijų planavimo ir vykdymo srityse, laikantis atitinkamų teisinių ir finansinių nuostatų;
7. toliau realizuoti integruotą požiūrį į išorės konfliktus ir krizes, kad būtų užtikrintas nuoseklesnis ir veiksmingesnis ES angažavimasis, stiprinant civilinių BSGP ir kitų EIVT struktūrų, įskaitant ES delegacijas, ryšius, taip pat ryšius su Komisijos programomis, agentūromis ir projektais bei valstybių narių veiksmais ir veikla. toliau realizuoti integruotą požiūrį į išorės konfliktus ir krizes, kad būtų užtikrintas nuoseklesnis ir veiksmingesnis ES angažavimasis, stiprinant civilinių BSGP ir kitų EIVT struktūrų, įskaitant ES delegacijas, ryšius, taip pat ryšius su Komisijos programomis, agentūromis ir projektais bei valstybių narių veiksmais ir veikla. užtikrinti visiškai suderintą ir abipusiškai sustiprintą visų atitinkamų veiksmų ir priemonių planavimą, rengimą ir įgyvendinimą, remiantis ankstyvuoju perspėjimu ir konfliktų analize ir visapusiškai naudojantis ES tarpininkavimo ir dialogo priemonėmis, laikantis 2020 m. ES tarpininkavimo siekiant taikos koncepcijos, taip pat Stabilizacijos koncepcijos, saugumo sektoriaus reformos (SSR) ir nusiginklavimo, demobilizacijos ir reintegracijos (DDR);

APSAUGOTI priimančiąsias valstybes ir civilines BSGP misijas nuo sparčiai kintančių grėsmių siekiant reaguoti į išorės konfliktus bei krizes, stiprinti priimančiųjų valstybių pajėgumus ir apsaugoti ES bei jos piliečius, visų pirma:

8. propaguoti teisinę valstybę ir atskaitomybę priimančiosiose valstybėse, taip pat stiprinti vidaus ir išorės saugumo sąsają tuo, kad didinamas civilinės krypties BSGP ir teisingumo ir vidaus reikalų (TVR) subjektų veiklos koordinavimas ir tarpusavio bendradarbiavimas valstybių narių ir ES lygmenimis visais planavimo, įgyvendinimo ir perėjimo etapais, kai tikslinga ir atsižvelgiant į jų atitinkamus įgaliojimus ir kompetenciją;
9. didinti atsparumą hibridinėms ir kibernetinėms grėsmėms, taip pat užsienio vykdomam manipuliavimui informacija ir kišimuisi ir gerinti reagavimą į visa tai, kartu siekiant papildomumo ir išvengiant dubliavimosi su kitomis priemonėmis ir subjektais, laikytis sistemingesnio požiūrio į civilinės krypties BSGP skirtas technologines inovacijas ir plėtoti nuoseklią ir aiškią komunikacijos strategiją;
10. propaguoti ir sistemingai integruoti žmogaus teisių aspektą, taikyti deramą stropumą žmogaus teisių srityje ir užtikrinti, kad būtų laikomasi tarptautinės teisės, įskaitant tarptautinę žmogaus teisių teisę ir tarptautinę humanitarinę teisę;
11. stiprinti JT ST rezoliucijos 1325 dėl moterų, taikos ir saugumo bei vėlesnių rezoliucijų įgyvendinimą siekiant, be kita ko, užtikrinti lygiateisį ir prasmingą moterų dalyvavimą visais taikos ir saugumo aspektais, siekiant užtikrinti lyčių paritetiškumą, inter alia, propaguojant lyčių lygybę ir, remiantis lyčių analize, sistemingai integruojant lyčių aspektu grindžiamą požiūrį į visus civilinės krypties BSGP planavimo, įgyvendinimo ir vertinimo procesus;

12. integruoti pastangas siekiant reaguoti į saugumo iššūkius, susijusius su klimato kaita ir aplinkos būklės blogėjimu ir aplinkos naudojimu, į išorės misijų veiklą, taip pat aplinkos aspektus į visą civilinės krypties BSGP vidaus darbą, palaipsniui siekiant laikantis Europos žaliojo kurso iki 2050 m. užtikrinti poveikio klimatui neutralumą;

INVESTUOTI siekiant turėti daugiau ir geresnių pajėgumų, užtikrinant pajėgumų, kurių Europos Sąjungai reikia, kad ji galėtų imtis vykdyti įvairiausias civilines BSGP misijas, plėtojimą ir jų teikimą, visų pirma:

13. bendromis pastangomis didinti komandiruočių ekspertų skaičių visose misijose ir visais lygmenimis, siekiant, kad jų bendra dalis padidėtų iki ne mažiau kaip 70 proc. tarptautinių darbuotojų gretose, kartu siekiant 100 proc. komandiruočio personalo dalies visose vadovaujamose, su operacijomis susijusiose ir svarbiausiose funkcinėse pareigose;
14. teikti didesnius įnašus ir gerinti atitinkamas nacionalines struktūras ir procedūras, pavyzdžiui, sprendimų priėmimą, finansavimą ir teisės aktus;
15. nustatyti reguliaraus ir struktūrinio civilinių BSGP pajėgumų plėtojimo procesą siekiant įvertinti pajėgumų poreikius, parengti reikalavimus, atlikti trūkumų analizę ir kas metus peržiūrėti pagal šį Susitarimą padarytą pažangą ir siekiant plėtoti visų rūšių pajėgumus, reikalingus tam, kad būtų galima imtis ištiso krizių valdymo užduočių spektro, kaip nustatyta ES sutarties 42 ir 43 straipsniuose;

16. stiprinti civilinės krypties BSGP žmogiškųjų išteklių politiką, valdymą ir procedūras visais lygmenimis, be kita ko:
- a) toliau vystant ir visapusiškai įgyvendinant atrankos ir įdarbinimo politiką bei procedūras, be kita ko, propaguojant įvairiapusiškesnius profilius, taip pat padidinti skaidrumą, paspartinti įdarbinimą ir geriau suderinti EIVT ir nacionalines procedūras;
 - b) gerokai padidinant moterų dalyvavimą civilinės krypties BSGP tarptautinių darbuotojų gretose, siekiant kolektyviniu lygmeniu pasiekti ne mažesnę kaip 40 proc. moterų dalį, kartu siekiant lyčių paritetiškumo;
 - c) didinant valstybių narių ekspertų prieinamumą ir dalyvavimą civilinėse BSGP misijose, be kita ko, apsveriant galimybę geriau integruoti jų dalyvavimą į karjeros trajektorijas ir nagrinėjant galimybes į misijas komandiruoti pradedančiojo lygmens ekspertus; toliau siekiant, kad būtų plačiai atstovaujama valstybių narių ekspertams civilinėse BSGP misijose;
 - d) peržiūrint tarptautinių darbuotojų sutartininkų užimtumo statusą ir apribojant visų samdomų darbuotojų dislokavimo bendrą trukmę;
 - e) užtikrinant saugią ir įtraukią darbo aplinką ir atliekant būtinas politikos bei procedūrų peržiūras, be kita ko, peržiūrint ir visapusiškai taikant Elgesio kodeksą ir stiprinant prevencinius veiksmus;
 - f) investuojant į misijų vadovavimą ir valdymą visais lygmenimis;

17. užtikrinti tvirtesnį ir realistiškesnį BUSP biudžetą, kuris atitiktų naujų ir vykdomų civilinių BSGP misijų poreikius, ir jo greitą, lankstų bei ekonomiškai efektyvų naudojimą joms remti, užtikrinant patikimą finansų valdymą ir kruopštų esamų išteklių prioritizavimą;
18. toliau plėtoti mokymą BSGP klausimais ir užtikrinti, kad visiems tarptautiniams ekspertams ir kitam misijų personalui būtų surengti mokymai pagal peržiūrėtą ES BSGP mokymo politiką ir BSGP mokymo programą, įskaitant nustatytus reikalavimus;

PALAIKYTI PARTNERYSTES su priimančiosiomis valstybėmis, trečiosiomis valstybėmis ir tarptautinėmis organizacijomis, visų pirma:

19. pabrėžti vietos atsakomybės už civilinės krypties BSGP svarbą, užtikrinti tvirtus rezultatus ir prisidėti prie priimančiųjų valstybių atsparumo, stabilumo ir saugumo, siekiant sinergijos ir stiprinant reguliary bei įtraukų bendradarbiavimą ir dialogą su pilietine visuomene visais lygmenimis, kartu pripažįstant paklausa ir poreikiais grindžiamo požiūrio svarbą;
20. stiprinti partnerystes su panašiai mąstančiomis trečiosiomis valstybėmis, kurios laikosi bendrų ES vertybių ir tikslų, be kita ko, skatinant jų įnašą į civilines BSGP misijas pagal sutartas sąlygas. Stiprinti partnerystes su tarptautinėmis ir regioninėmis organizacijomis, visų pirma Jungtinėmis Tautomis (JT), remiantis JT ir ES strategine partneryste taikos operacijų ir krizių valdymo srityje, Šiaurės Atlanto sutarties organizacija (NATO) ir Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacija (ESBO), taip pat Afrikos Sąjunga (AS), visapusiškai laikantis ES institucinės struktūros, sutartų principų ir procedūrų.

III. TOLESNI VEIKSMAI

TARYBA ir VALSTYBĖS NARĖS prašo vyriausiojo įgaliotinio ir Komisijos paremti pirmiau išdėstytą įsipareigojimų įgyvendinimą visapusiškai laikantis taikytinos teisinės sistemos ir įvairių Sąjungos subjektų įgaliojimų, neviršijant esamų ir būsimų BSGP finansinio programavimo viršutinių išteklių ribų ir konsultuojantis su valstybėmis narėmis.

TARYBA ir VALSTYBĖS NARĖS sutaria:

- inicijuoti metinį procesą siekiant peržiūrėti šio Susitarimo įgyvendinimo pažangą remiantis jame valstybių narių nacionaliniuose įgyvendinimo planuose nustatytais siektiniais rezultatais. Peržiūros metu turėtų būti nustatyta padaryta pažanga ir likę iššūkiai ir ji turėtų padėti nustatyti, kaip į juos reaguoti, tuo tikslu atitinkamiems ES subjektams, įskaitant valstybes nares, bendradarbiaujant tarpusavyje ir bendradarbiaujant tarp valstybių narių;
- 2023 m. antrąjį pusmetį surengti pirmąją metinę peržiūros konferenciją pagal šį Susitarimą;
- nustatyti ES ir valstybių narių pažangos peržiūros ir su pažanga susijusios tolesnės veiklos mechanizmą kaip reguliaraus ir struktūrinio civilinių pajėgumų plėtojimo proceso dalį;

- pristatyti specialiai pritaikytą strateginę komunikaciją, orientuotą į vietos suinteresuotuosius subjektus, nacionalinius partnerius ir plačiąją visuomenę, siekiant stiprinti civilinės krypties BSGP matomumą, pabrėžti jos naudą ir didinti visuomenės paramą jai;
- paprašyti vyriausiojo įgaliotinio surengti metinę diskusiją civilinės krypties BSGP tema Užsienio reikalų tarybos posėdyje; į ją atitinkamai būtų galima pakviesti atitinkamus Teisingumo ir vidaus reikalų ministrus;
- šį Susitarimą visapusiškai įgyvendinti kuo skubiau, bet ne vėliau kaip 2027 m. vasaros pradžioje, atsižvelgiant į pagal Strateginį kelrodį padarytą pažangą.

Šio Susitarimo dėl civilinių BSGP pajėgumų siektini rezultatai

VEIKTI

1. 2024 m. EIVT, konsultuodamasi su valstybėmis narėmis, pasiūlys pagrindinių principų rinkinį, siekdama užtikrinti civilinių BSGP misijų veiksmingumą, efektyvumą, lankstumą ir tvirtumą ir padidinti jų nuoseklumą.

2024 m. Civilinių operacijų planavimo ir vykdymo centras (CPCC), kaip civilinių BSGP misijų štabas operacijų lygmeniu, toliau didins savo veiksmingumą bei pajėgumus ir bus stiprinamas remiantis jo organizacinės reformos veiksmų gairėmis, parengtomis konsultuojantis su valstybėmis narėmis ir laikantis atitinkamų teisinių ir finansinių nuostatų. Remiant civiliniam štabui, civilinės operacijos vadas toliau stiprins vadovavimą civilinėms BSGP misijoms ir jų kontrolę.

2. 2024 m. EIVT pasiūlys galimybių dokumentą dėl peržiūrėtos, aiškiai apibrėžtos strateginių peržiūrų metodikos, kad planuojant ir vykdant civilines BSGP misijas būtų galima taikyti modulinį ir kintamo masto požiūrį. Valstybės narės užtikrins, kad civilinėms BSGP misijoms būtų nustatyti tikslingi įgaliojimai ir tiksliai apibrėžta bei pasiekiamą galutinė būklė, įskaitant perėjimo ir pasitraukimo galimybes, atsižvelgiant į padarytą pažangą ir galimus iššūkius, trukdančius misijoms veiksmingai vykdyti savo įgaliojimus.

3. Nuo 2024 m. visoms misijoms bus taikomas modulinis ir kintamo masto požiūris, siekiant stiprinti jų gebėjimą greitai prisitaikyti prie kintančių iššūkių, remiantis Tarybos atliekama politine kontrole ir strateginiu vadovavimu; tai gali apimti specializuotas grupes, įskaitant iš anksto sukonfigūruotas grupes, kviestinius ekspertus, daugiašales formuotes, pavyzdžiui, EUROGENDFOR, teikiamus atitinkamai valstybių narių ir teisingumo ir vidaus reikalų (TVR) agentūrų, laikantis jų atitinkamų įgaliojimų.

Nuo 2023 m. valstybės narės, remdamosi EIVT pasiūlymais, nagrinės tikslingesnės paramos formas, įskaitant civilinio krizių valdymo ekspertų dislokavimą ES delegacijose arba priimančiųjų valstybių institucijose, bet tuo neapsiribojant.

4. 2027 m. ES galės per 30 dienų dislokuoti 200 ekspertų. 2025 m. EIVT, vėlgi remdamasi moduliniiais ir kintamo masto elementais, peržiūrės greitojo reagavimo mechanizmus ir apsvarstys galimybę vykdyti pratybas, kad būtų padidintas gebėjimas reaguoti ir būtų nustatytas civilinis pasirengimo lygis. Tai apima gebėjimą per trumpą laiką dislokuoti į sudėtingas aplinkas, skiriant deramą dėmesį saugumui ir rūpestingumo pareigai. EIVT ir atitinkamos Komisijos tarnybos taip pat apsvarstys galimą hibridinį sprendimą dėl fizinio sandėliavimo ir preliminarinių sutarčių, pasibaigus dabartinės preliminariosiomis sutartimis grindžiamos sistemos galiojimui.

5 a) 2024 m., remdamosi 2023 m. pateiktina misijų poveikio ir veiksmingumo nepriklausomo vertinimo koncepcija, EIVT, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, atitinkamomis Komisijos tarnybomis ir kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, įvertins misijų poveikį ir jis bus atspindėtas strateginėse misijų peržiūrose.

b) Nuo 2024 m. EIVT atlikinės reguliarių visų misijų veiklos rezultatų vertinimą ir stebės, kaip įgyvendinamos jo rekomendacijos.

c) 2025 m. EIVT įdiegs sistemingą požiūrį į žinių valdymą ir organizacinį mokymąsi, remdamasi bendra integruoto požiūrio sistema, ir peržiūrės savo metinį įgytos BSGP patirties procesą, kad būtų galima sistemingiau vykdyti tolesnę veiklą, susijusią su nustatyta vertinga patirtimi.

6. Nuo 2023 m. Taryba ir valstybės narės toliau plėtos civilinę ir karinę sinergiją visuose sprendimų dėl civilinės krypties BSGP priėmimo procesuose, laikydamosi, kai taikytina, atitinkamų teisinių ir finansinių nuostatų. 2025 m. EIVT, konsultuodamasi su atitinkamomis Komisijos tarnybomis, sustiprins civilinio ir karinio vadovavimo struktūrų operacinį koordinavimą centriniu lygmeniu ir vietoje, dalydamasi ištekliais ir ekspertinėmis žiniomis operacijų teatruose, bendruose mokymuose ir pratybose ir stiprindama Jungtinio paramos koordinavimo padalinio (JSCC) vaidmenį.

7. 2024 m. EIVT užtikrins reguliarią informaciją pagrįstų ataskaitų apie integruoto požiūrio taikymą, kiek tai susiję su civilinės krypties BSGP, teikimą, kad būtų skatinama sinergija ir suderinamumas su visomis atitinkamomis priemonėmis visose teminėse srityse ir etapuose nuo planavimo iki įgyvendinimo ir perėjimo. Šios ataskaitos bus grindžiamos sustiprintu koordinavimu, be kita ko, remiantis konsoliduotomis integruoto požiūrio matricomis. Nuo 2023 m. EIVT sistemingai taikys konfliktų analizę ir atžvalgumą konfliktams planuodama, įgyvendindama ir peržiūrėdama civilinės BSGP misijas, taip pat sistemingai apsvarstys dialogo ir tarpininkavimo galimybes, laikydamasi 2020 m. ES tarpininkavimo siekiant taikos koncepcijos.

UŽTIKRINTI SAUGUMĄ

8. Nuo 2023 m. EIVT ir valstybės narės skatins tvarias reformas teisinės valstybės srityje, paramą saugumo sektoriaus valdymui, taip pat atskaitomybę bei kovą su korupcija priimančiosiose valstybėse, be kita ko, stiprinant visus teisingumo grandinės komponentus, kad būtų veiksmingai reaguojama į saugumo iššūkius.

EIVT, Taryba, valstybės narės ir atitinkamos Komisijos tarnybos toliau propaguos BSGP ir TVR bendradarbiavimą, visapusiškai laikydamosi savo atitinkamų pareigų ir atsižvelgdamos į turimus išteklius, prioritetus ir atitinkamų subjektų poreikius, ir kasmet teiks ataskaitas apie padarytą pažangą. Glaudžiau bendradarbiaujant turėtų būti atsižvelgiama į minikonceptijas ir atitinkamus Europos kovos su nusikalstamumo grėsmėmis daugiadalykės platformos (EMPACT) prioritetus ir siekiama intensyvinti dalijimąsi informacija, koordinavimą bei prasmingus įnašus į procesų planavimą, plėsti atitinkamas ekspertines žinias ir sušaukti specialius atitinkamų Tarybos parengiamųjų organų posėdžius. Nuo 2023 m. visos valstybės narės gerins vidaus koordinavimą, kad būtų intensyvinamas civilinės krypties BSGP ir nacionalinių TVR srities subjektų bendradarbiavimas.

9. 2024 m. valstybės narės teiks būtinus pajėgumus, kad būtų didinamas priimančiųjų valstybių, kai aktualu, ir EIVT remiamų civilinių BSGP misijų atsparumas hibridinėms ir kibernetinėms grėsmėms, taip pat užsienio vykdomam manipuliavimui informacija ir kišimuisi ir gerinamas reagavimas į visa tai. 2024 m. EIVT, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, įgyvendins civilinių BSGP misijų kibernetinio saugumo gaires. 2026 m. EIVT sukurs saugią ryšių ir informacinių sistemų aplinką, sujungiančią visas civilines BSGP misijas ir civilinius štabus. 2026 m. EIVT ir Komisijos tarnybos, glaudžiai konsultuodamosi su valstybėmis narėmis, parengs strategiją dėl besiformuojančių ir perversminių technologijų, pavyzdžiui, dirbtinio intelekto, ir investuos į jas, kad pagerintų paramos civilinėms BSGP misijoms skaitmeninimą ir parengtų technines priemones, siekiant, kai aktualu, sinergijos su Skaitmeninės Europos programa. 2024 m. EIVT ir valstybės narės stiprins komunikacijos pajėgumus ir priemones tiek misijose, tiek civiliniuose štabuose, kad užtikrintų, jog civilinės krypties BSGP būtų remiama ilgalaikėmis ir tvirtomis komunikacijos strategijomis.

10. Siekiant užtikrinti pagarbą žmogaus teisėms, jų propagavimą ir apsaugą, taip pat deramą stropumą žmogaus teisių srityje, 2024 m. EIVT į visus civilinių BSGP misijų planavimo dokumentus įtrauks poveikio žmogaus teisėms vertinimą bei rizikos analizę ir užtikrins, kad vykdant misijas būtų užtikrintas atžvalgumas konfliktams ir laikomasi nepakenkimo požiūrio. Nuo 2023 m. valstybės narės užtikrins, kad civilinėse BSGP misijose dalyvautų patarėjai žmogaus teisių klausimais, ir didins atitinkamas ekspertines žinias operatyvinių komponentų srityje. Nuo 2024 m. EIVT įgyvendins Jaunimo veiksmų planą į ES išorės veiksmų srityje ir integruos Vaikų ir ginkluotųjų konfliktų darbotvarę į planavimo ir operatyvinę veiklą, taip pat skirs ypatingą dėmesį vaiko apsaugos aspektams.

11. Nuo 2024 m. EIVT ir valstybės narės užtikrins sistemingą lyčių aspekto integravimą, be kita ko, užtikrinant, kad civilinės BSGP misijos būtų vykdomos laikantis lyčių analizės, jose dalyvautų patarėjai lyčių klausimais ir kad būtų didinamos ekspertinės žinios operatyvinių komponentų srityje. EIVT ir valstybės narės taip pat propaguos lyčiai atžvalgų vadovavimą ir sistemingai reaguos į seksualinio smurto ir smurto dėl lyties problemą planavimo, įgyvendinimo ir perėjimo etapais, be kita ko, plėtodamos seksualinio smurto ir smurto dėl lyties, įskaitant su konfliktais susijusį seksualinį smurtą, prevencijos ir reagavimo į tai koncepciją civilinės krypties BSGP kontekste.

12. 2025 m. EIVT, konsultuodamasi su atitinkamomis Komisijos tarnybomis, stiprins ekspertines žinias ir analizę, taip pat teiks gaires dėl tvariųjų viešųjų pirkimų, energijos ir vandens vartojimo optimizavimo, žaliosios inžinerijos ir logistikos. 2025 m. valstybės narės užtikrins, kad visose misijose dalyvautų patarėjas aplinkos klausimais, kurie taip pat teiks ataskaitas apie misijų aplinkosauginį pėdsaką ir nustatys aplinkosaugos valdybos sistemas. Nuo 2023 m. valstybės narės, gavus EIVT pasiūlymus, apsvarstys, kai aktualu, civilinių BSGP misijų vaidmenį reaguojant į su klimato kaita ir aplinkos būklės blogėjimu susijusius saugumo iššūkius. Nuo 2023 m. visais lygmenimis bus nuolat gerinamas visų misijų aplinkosauginis veiksmingumas ir raštingumas klimato srityje.

INVESTUOTI

13. Nuo 2023 m. valstybės narės įsipareigoja labiau prisidėti prie civilinės krypties BSGP – personalo, įrangos, mokymų, paramos pratyboms, finansinių įnašų ar kita forma.

14. 2024 m. valstybės narės toliau plėtos su šiuo Susitarimu ir numatytu civilinių pajėgumų plėtojimo procesu suderintus nacionalinius įgyvendinimo planus, naudodamos neformalius klasterius, remiant (kai aktualu ir valstybėms narėms paprašius) Europos civilinio krizių valdymo kompetencijos centrui, privačiajam sektoriui ir akademinėi bendruomenei.

15. 2024 m. EIVT ir valstybės narės, glaudžiai konsultuodamosi su Komisijos tarnybomis, nustatys reguliarių ir struktūrinių civilinių pajėgumų plėtojimo procesą. Šio proceso metu bus vertinami pajėgumų poreikiai, susiję su personalu, įranga ir technologijomis, koncepcijomis ir procedūromis, taip pat su mokymu, bus rengiami reikalavimai, atliekama trūkumų analizė ir periodiškai peržiūrima pažanga, padaryta pagal šį Susitarimą dėl civilinių BSGP pajėgumų, pajėgumų planavimą ir bendrą tikslą padidinti misijų veiksmingumą. Kasmetinės civilinių pajėgumų konferencijos metu bus apžvelgta padaryta pažanga ir teikiamoms gairėms dėl tolesnių veiksmų. Šiuo tikslu valstybės narės plėtos ir teiks pajėgumus, kurių ES reikia, kad ji galėtų imtis vykdyti įvairiausias civilines BSGP misijas. Kai aktualu, plėtodamos reikalingus pajėgumus valstybės narės gali įtraukti privatųjį sektorių ir akademinę bendruomenę, be kita ko, technologijų, įrangos ir logistikos klausimais.

16. Pasitelkiant didesnius valstybių narių įnašus bus gerinamas civilinės krypties BSGP žmogiškųjų išteklių valdymas:

a) 2024 m. EIVT toliau plėtos ir tobulins, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, atrankos į civilines BSGP misijas ir įdarbinimo jose priežiūrą, paramą ir konsultacijas šiais klausimais. 2025 m. valstybės narės išnagrinės požiūrius dėl karjeros raidos, kad pritrauktų ir išlaikytų kompetentingus darbuotojus, pasiremiant, jeigu aktualu ir tinkama, Komisijos tarnybų teikiamomis paskatomis. 2024 m. bus sustiprinti civilinių štabų žmogiškųjų išteklių pajėgumai, be kita ko, pasitelkiant valstybių narių įnašus.

b) 2025 m. valstybės narės padidins moterų kandidačių dirbti civilinės krypties BSGP srityje skaičių, siekdamos iki šio Susitarimo galiojimo pabaigos kartu padidinti moterų dalyvavimą bent iki 40 procentų visų tarptautinių darbuotojų, kartu siekdamos lyčių lygybės visais lygmenimis ir visų pirma vyresniųjų vadovų pareigose. Šiuo tikslu EIVT atnaujins moterų dalyvavimo civilinėse BSGP misijose skatinimo strategiją ir veiksmų planą.

c) Siekdamos padidinti nacionalinių ekspertų prieinamumą ir dalyvavimą civilinėse BSGP misijose, 2024 m. valstybės narės į savo nacionalinius įgyvendinimo planus įtrauks, inter alia, nacionalinių procedūrų, teisės aktų ir biudžetų peržiūras, galimybių tobulinti karjeros kelius svarstymą, civilinės krypties BSGP matomumo ir politinės atsakomybės už ją didinimą.

2024 m. EIVT, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis ir atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, išnagrinės galimybes į misijas komandiruoti pradedančiojo lygmens ekspertus.

Nuo 2023 m. EIVT ir valstybės narės, laikydamosi tarptautinių darbuotojų atrankos procedūrų, toliau sieks, kad būtų plačiai atstovaujama valstybių narių ekspertams civilinėse BSGP misijose.

d) 2024 m. EIVT ir atitinkamos Komisijos tarnybos peržiūrės civilinėse BSGP misijose pagal sutartis dirbančių tarptautinių darbuotojų užimtumo statusą ir išnagrinės bendros pagal sutartis dirbančių tarptautinių ir vietos darbuotojų dislokavimo trukmės ribas, remdamosi galimybių dokumentu, kuris turės būti pateiktas valstybėms narėms.

e) 2025 m. EIVT, glaudžiai derindama veiksmus su valstybėmis narėmis ir konsultuodamasi su atitinkamomis Komisijos tarnybomis, parengs išsamią strategiją siekiant užtikrinti saugią ir įtraukią darbo aplinką. Šioje strategijoje bus susietos visos atitinkamos politikos sritys ir priemonės, įskaitant vadovavimą, žmogiškuosius išteklius ir mokymą, bet tuo neapsiribojant. EIVT kuo greičiau peržiūrės ir visapusiškai taikys Elgesio kodeksą ir rems jo įgyvendinimą pasitelkdama nepriklausomą subjektą, kartu stiprindama prevencinius veiksmus. EIVT kas du metus pateiks ataskaitą apie dedamas pastangas įgyvendinti strategiją ir reguliariai atliks darbuotojų apklausas, kad būtų pateiktos darbo gairės. EIVT ir valstybės narės stiprins civilinėse BSGP misijose dislokuoto personalo saugą ir saugumą, aiškiai apibrėždamos rūpestingumo pareigą vykdančių subjektų atsakomybę ir užtikrindamos reikiamus profesinius pajėgumus centriniu lygmeniu ir misijose.

f) 2024 m. EIVT ir valstybės narės investuos į vyresniosios vadovybės vadovaujamojo darbo įgūdžius, įskaitant lyčiai atžvalgų vadovavimą. EIVT ir valstybės narės stiprins vadovaujamojo darbo kultūrą, elgesį ir pajėgumus civilinės krypties BSGP srityje ir užtikrins, kad įdarbinant į vadovų pareigas ir vertinant vadovų darbą būtų sistemingai atsižvelgiama į atitinkamą vadovaujamojo darbo kompetenciją.

17a). Nuo 2023 m. EIVT ir atitinkamos Komisijos tarnybos parengs daugiau priemonių civilinėms BSGP misijoms remti, kad būtų kuo geriau panaudojami joms paskirti biudžetai, būtų stebimas biudžeto panaudojimas ir nustatoma daugiau struktūrinių išlaidų taupymo priemonių siekiant užtikrinti visų misijų patikimą finansų valdymą. Valstybės narės prašo Komisijos tarnybų išnagrinėti alternatyvaus tvaraus finansavimo galimybes ir pateikti pasiūlymų dėl tokių galimybių dėl su BSGP nesusijusios veiklos, kuri šiuo metu įtraukta į BUSP skirto biudžeto eilutes. Išlaidų mažinimo priemonės apima (tačiau tuo neapsiriboja) biudžeto koregavimo mechanizmą, skirtą misijų biudžetų paskirstymui naujiems įgaliojimams, remiantis lėšų įsisavinimo lygiu ankstesnių įgaliojimų laikotarpiu, ir dažnesnį nenumatytų atvejų tvarkos naudojimą siekiant padidinti lankstumą. EIVT ir atitinkamos Komisijos tarnybos užtikrins koordinavimą naujos BSGP misijos steigimo kontekste ir rengiant planavimo dokumentus bei biudžetus.

17b). 2024 m. EIVT, pasikonsultavusi su atitinkamomis Komisijos tarnybomis, parengs galimybes dėl koncepcijos „mokyti ir aprūpinti“, įtvirtintos ES platesnio masto pastangose, susijusiose su konkrečių šalių reformomis, siekiant remti civilinių BSGP misijų veiklą jų įgaliojimų kontekste, dėl kurios turės pritarti Taryba.

18. 2025 m. valstybės narės pritaikys savo mokymo pajėgumus, įskaitant mišrius ir e. mokymosi formatus, atsižvelgdamos į peržiūrėtą ES mokymo BSGP srityje politiką ir gaires, kurias pateikė ES civilinio mokymo grupė, ir prisidės prie BSGP mokymo programos, remdamosi Europos saugumo ir gynybos koledžo (ESGK) vaidmeniu. 2024 m. atitinkamos Komisijos tarnybos atitinkamus Komisijos finansuojamus mokymo projektus suderins su šiuo susitarimu dėl civilinių BSGP pajėgumų. Nuo 2026 m. valstybės narės mokys savo ekspertus, įskaitant atitinkamų kalbų mokymą, remdamosi standartine mokomąja medžiaga, mokymo kryptimis ir EIVT ir ESGK parengtu suteikto mokymo ilgalaikio poveikio vertinimu. Bus nustatytos tinkamos procedūros dėl darbuotojų iš visų valstybių narių dalyvavimo atitinkamuose kursuose, rengiamuose nacionaliniuose mokymo centruose. Siekiant užtikrinti mokymo standartus, turėtų būti sukurtas jungtinio ir bendro BSGP mokymo sertifikavimo mechanizmas.

PALAIKYTI PARTNERYSTĘ

19. 2025 m., remdamosi esama geriausia patirtimi, EIVT parengs civilinių BSGP misijų gaires dėl vietos institucijų įtraukimo pagal ES SSR sistemą ir integruotą požiūrį, siekiant padidinti vietos atsakomybę. 2025 m. visos civilinės BSGP misijos palaikys struktūrinį dialogą su pilietine visuomene ir praneš apie savo išvadas. 2025 m. EIVT ir valstybės narės sieks sinergijos ir stiprins bendradarbiavimą su pilietine visuomene visais lygmenimis.

20. Nuo 2023 m. EIVT stengsis stiprinti JT ir ES bendradarbiavimą teisinės valstybės, SSR ir stabilizavimo srityse, remti bendravimą ir bendradarbiavimą centriniu lygmeniu ir visose misijose, be kita ko, nustatyti bandomąją civilinę BSGP misiją, kurioje bus vykdomas glaudesnis bendradarbiavimas vietoje. EIVT toliau stiprins abipusiai naudingą bendradarbiavimą su NATO pagal Strateginį kelrodį bendro intereso srityse, tokiose kaip kova su hibridinėmis grėsmėmis, kibernetinis saugumas ir klimato kaitos poveikis saugumui, kai tai aktualu dėl civilinės krypties BSGP. Bendradarbiavimas bus tęsiamas pagal sutartą trijų bendrų deklaracijų sistemą, visapusiškai laikantis sutartų abipusiškumo, skaidrumo, įtraukumo ir sprendimų priėmimo autonomiškumo principų, kuriais vadovaujasi palaikant ES ir NATO strateginę partnerystę ir kuriais ji yra grindžiama. EIVT stiprins bendradarbiavimą su regioniniais subjektais, pavyzdžiui, ESBO ir AS, konfliktų prevencijos ir krizių valdymo srityje, stiprindama bendrą analizę ir didindama informuotumą apie padėtį, stiprindama tarpininkavimą, skatindama sinergiją mokymo srityje, keisdamosi gerąja praktika ir patirtimi, taip pat skatindama sąsajas centriniu lygmeniu ir vietoje. EIVT toliau remis panašiai mąstančias trečiąsias valstybes, kad būtų stiprinami jų pajėgumai prisidėti prie civilinės krypties BSGP.